

Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych (FASD)

Ciąża to okres, w którym rezygnacja ze spożywania alkoholu jest szczególnie ważna.

Żadna dawka alkoholu nie jest bezpieczna dla dziecka będącego w łonie matki oraz dziecka karmionego piersią. Każda ilość spożytej przez matkę substancji psychoaktywnej może mieć nieodwracalny wpływ na rozwój płodu i małego dziecka.

Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych (FASD) jest nieuleczalnym, niegenetycznym zespołem chorobowym mogącym wystąpić u dzieci, których matki piły alkohol w czasie ciąży. **Płodowy Zespół Alkoholowy (FAS)**, będący najcięższą formą uszkodzeń i zaburzeń poalkoholowych powstaje w wyniku ekspozycji płodu na alkohol i jego toksycznego działania na rozwijający się organizm. Większość szkód jakie doświadcza dziecko jest nieodwracalna, a dotyczą one każdej ze sfer funkcjonowania: somatycznej, psychicznej, poznawczej, behawioralnej czy społecznej.

Alkohol ma również wpływ na jakość materiału genetycznego przekazywanego potomstwu. Dlatego **zaleca się abstynencję obojga rodziców przynajmniej trzy miesiące przed zapłodnieniem.**

FASD charakteryzują:

- uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego,
- zaburzenia neurologiczne,
- opóźnienie rozwoju fizycznego i psychicznego,
- zaburzenia zachowania,
- niedorozwój umysłowy,
- nadpobudliwość psychoruchowa,
- wady rozwojowe (m.in.: serca i stawów).

Skutkiem tych nieprawidłowości mogą być u dziecka trudności z:

- uczeniem się,
- koncentracją uwagi,
- pamięcią i zdolnością do rozwiązywania problemów,
- koordynacją ruchową,
- zaburzeniami mowy,
- relacjami z ludźmi,
- przestrzeganiem norm społecznych.

Deficyty związane ze **Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych (FASD)** mają wpływ na rozwój intelektualny oraz społeczny także w okresie dorastania i po osiągnięciu dorosłości.

Najcięższą formę uszkodzeń wywołanych prenatalną ekspozycją na alkohol stanowi **Płodowy Zespół Alkoholowy (FAS)**, w którym oprócz uszkodzeń ośrodkowego układu nerwowego, jak opisane powyżej, wstępują również:

- prenatalne i postnatalne zaburzenia wzrostu (masa + długość ciała),
- dysmorfie twarzy (charakterystyczne cechy budowy twarzy: wąskie szpary powiekowe, brak rynienki podnosowej, brak górnej czerwieni wargowej).

Ponadto, do często występujących cech fizykalnych należą:

- małogłowie (mikrocefalia),
- spłaszczona środkowa część twarzy,
- krótki, zadarty nos,

- mała żuchwa,
- niesymetrycznie osadzone uszy,
- zmarszczka nakątna (w kącie oka).

Z badań zrealizowanych w Polsce wynika, że od kilkunastu do blisko 40% kobiet w ciąży sięga po alkohol. Szacuje się, że FASD to najbardziej rozpowszechnione w Europie niegenetyczne schorzenie neurorozwojowe. W Polsce każdego roku na świat przychodzi około 8 tysięcy dzieci z FASD.

Pamiętajmy!

Zaburzeniom związanym z FASD/FAS można w stu procentach zapobiec zachowując abstynencję w ciąży.

Więcej informacji znajdziesz na stronach:

- www.ciazabezalkoholu.pl
- w zakładce *Wiedza* na stronie www.kcpu.gov.pl/fasd/
- na Facebook Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom